

*2023-1-HU01-KA210-SCH-000152236 - Get Away From The Screens, Be With Nature:
Play and Discovery in Children's Lives*

4. Hareketliliğin Değerlendirme Raporu

Bu değerlendirme raporu, doğa temelli öğrenme deneyimleri yoluyla öğretmenlerin çevre eğitimi alanındaki bilgi, pratik beceri ve özgüvenlerini güçlendirmeyi amaçlayan “Sustainable Living: Steps Forward in Nature” (Romanya) başlıklı 4. hareketliliğin sonuçlarını sunmaktadır. Beş günlük program boyunca katılımcılar; çevre dostu günlük uygulamalar, geri dönüşüm ve atık azaltımı, biyolojik çeşitlilik farkındalığı ile okul ortamlarına aktarılabilirlik odaklı projelerin geliştirilmesi gibi temel sürdürülebilirlik konularını ele almıştır. Hareketlilik ayrıca, yeşil yaşam tarzı tercihlerini teşvik ederek, açık hava öğretim yöntemlerini güçlendirerek ve ekran temelli etkinliklere anlamlı alternatifler sunarak projenin genel hedeflerini de desteklemiştir.

Katılımcıların gelişimini değerlendirmek amacıyla, hareketlilik öncesinde bir başlangıç (girdi) anketi, program sonunda ise bir sonuç (çıkıtı) anketi uygulanmıştır. Değerlendirme, 16 katılımcının yanıtlarına dayanmaktadır ve bu durum tutarlı karşılaştırma yapılmasına ve güvenilir yorumlar üretilmesine olanak sağlamaktadır. Rapor, soru bazlı yapılandırılmış bir yaklaşım izlemekte; Likert ölçekli maddelerden elde edilen nicel sonuçları (1–5. sorular) açık uçlu sorulardan elde edilen nitel bulgularla (6–10. sorular) birleştirmektedir. Bu yapı, hem özgüven ve anlayış düzeylerindeki ölçülebilir değişimleri hem de katılımcıların sürdürülebilirlik uygulamalarını günlük öğretimlerine entegre etmeye yönelik ifade ettikleri pratik niyetleri ortaya koymayı mümkün kılmaktadır.

Soru 1

Girdi: “Sürdürülebilirlik kavramını ve temel ilkelerini anlıyorum.”

Çıktı: “Sürdürülebilirliğin ilkeleri ve bunların eğitimdeki pratik uygulamaları hakkında daha derin bir anlayışa sahibim.”

Girdi anketi sonuçları, hareketliliğin başlangıcında katılımcıların sürdürülebilirlik ve onun temel ilkeleri konusunda hâlihazırda görece güçlü bir başlangıç düzeyine sahip olduklarını göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve bu da eksiksiz bir başlangıç veri seti sağlamaktadır. Yanıtların dağılımı açık biçimde olumludur: 16 katılımcıdan 5’i “Katılıyorum”, 11’i ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Hiçbir nötr ya da olumsuz yanıt kaydedilmemiştir (0 “Kararsız”, 0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu durum, sürdürülebilirlik kavramının grup için yeni olmadığını ve katılımcı öğretmenler arasında zaten yerleşik bir mesleki konu olarak algılandığını göstermektedir.

Çıktı anketi sonuçları, hareketliliğin bu anlayışın derinleşmesine ve pekişmesine katkıda bulunduğunu, özellikle de eğitim bağlamındaki pratik uygulamalar açısından desteklediğini ortaya koymaktadır. Bu maddeyi de tüm katılımcılar yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve yanıtlar tamamen olumlu kalmıştır. Çıktı sonuçlarında 8 katılımcı “Katılıyorum”, 8 katılımcı ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Bu durum, programın katılımcıların kendi anlayışlarına yönelik güvenini yalnızca tanımlar ve genel ilkeler düzeyinde değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik kavramlarını gerçek öğretim durumlarında uygulayabilme açısından da güçlendirdiğini doğrulamaktadır.

Girdi ve çıktı sonuçları karşılaştırıldığında, genel eğilim yüksek başlangıç düzeyinin korunması ve belirgin bir güçlenme yönünde olup, dramatik bir değişimden ziyade pekiştirme şeklindedir. Hareketlilik, başlangıçta büyük bir belirsizliği aşmak zorunda kalmamış olsa da, kavramsal anlayıştan daha uygulamaya dönük bir açıklığa geçişi desteklemiştir. Her iki ankette de tüm grubun olumlu aralıkta kalmış olması (girdi ve çıktı ölçümlerinin her ikisinde de 16/16 olumlu yanıt) hareketliliğin zaten güçlü olan bir temel üzerine başarılı biçimde inşa edildiğini ve katılımcıların sürdürülebilirlik ilkelerini eğitimsel uygulamalarla daha doğrudan ilişkilendirmelerine yardımcı olduğunu desteklemektedir.

Soru 2

Girdi: “Çevre dostu okul uygulamalarını planlama ve hayata geçirme konusunda kendime güveniyorum.”

Çıktı: “Doğada uygulanabilecek yeni çevre eğitimi yöntemleri öğrendim.”

Girdi anketi sonuçları, hareketlilik öncesinde katılımcıların çevre dostu okul uygulamalarını planlama ve uygulama konusundaki özgüvenlerinin genel olarak olumlu olduğunu, ancak grup genelinde tam olarak istikrarlı olmadığını göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi yanıtlamıştır (16/16 yanıt). Yanıt dağılımına göre 16 katılımcıdan 9’u “Katılıyorum”, 6’sı “Kararsızım” ve 1’i “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Olumsuz yanıt kaydedilmemiştir (0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu başlangıç örüntüsü, katılımcıların çoğunun belirli bir düzeyde kendine güvendiğini, ancak önemli bir kısmının okul bağlamında çevre dostu uygulamaları tutarlı biçimde hayata geçirme konusunda hâlâ belirsizlik yaşadığını ya da yalnızca kısmi bir özgüvene sahip olduğunu göstermektedir.

Çıktı anketi sonuçları, hareketlilik sonrasında çok belirgin bir olumlu değişime işaret etmektedir. Bu maddeyi de tüm katılımcılar yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve sonuçlar tamamen olumlu olmuştur. Çıktı dağılımında 8 katılımcı “Katılıyorum” ve 8 katılımcı “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Çıktı anketinde nötr ya da olumsuz yanıt bulunmamaktadır (0 “Kararsızım”, 0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu durum, programın sonunda katılımcıların yalnızca doğa temelli yeni çevre eğitimi yöntemleri edinmekle kalmadığını, aynı zamanda bu yöntemler konusunda tüm grup genelinde tutarlı bir biçimde görüş bildirecek düzeyde kendilerine güvendiklerini göstermektedir.

Girdi ve çıktı sonuçları karşılaştırıldığında, açık bir gelişim gözlenmektedir. Başlangıçta grup zaten olumlu bir eğilim göstermekteydi (10/16 olumlu yanıt), ancak dikkate değer bir nötr grup da bulunmaktaydı (6/16). Hareketlilik sonrasında nötr yanıtlar tamamen ortadan kalkmış ve güçlü biçimde olumlu yanıtların sayısı girdi ölçümünde 1/16 iken çıktı ölçümünde 8/16’ya yükselmiştir. Genel olarak veriler, hareketliliğin katılımcıların çevre dostu uygulamaları hayata geçirme konusundaki hazır bulunuşluklarını, doğa temelli öğrenme ortamlarında uygulanabilecek pratik çevre eğitimi yöntemleriyle araç setlerini zenginleştirerek başarıyla güçlendirdiğini göstermektedir.

Soru 3

Girdi: “Öğrenciler için geri dönüşüm ve atık azaltımı ile ilgili etkinlikler tasarlayabiliyorum.”

Çıktı: “Geri dönüşüm ve atık azaltımı ile ilgili etkinlikleri planlama konusunda kendimi daha güvende hissediyorum.”

Girdi anketi sonuçları, hareketlilik öncesinde katılımcıların öğrenciler için geri dönüşüm ve atık azaltımı ile ilgili etkinlikler tasarlama konusundaki algılanan yeterlik düzeylerinin orta seviyede olduğunu ve grup genelinde tam olarak tutarlı olmadığını göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi yanıtlamıştır (16/16 yanıt). Başlangıç dağılımına göre 16 katılımcıdan 8’i “Katılıyorum”, 6’sı “Kararsızım”, 1’i “Kesinlikle katılıyorum” ve 1’i “Katılmıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Hiç kimse “Kesinlikle katılmıyorum” seçeneğini işaretlememiştir (0/16). Bu durum, katılımcıların çoğunun bu tür etkinlikleri tasarlayabilme konusunda genel olarak kendini yeterli hissettiğini, ancak önemli bir bölümünün hâlâ yalnızca kısmi bir özgüvene sahip olduğunu ve küçük bir azınlığın ise hareketliliğin başında bu öğrenme etkinliklerini etkili biçimde planlayabildiğini düşünmediğini göstermektedir.

Çıktı anketi sonuçları, programın sonunda algılanan yeterlik düzeyinde belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır. Bu maddeyi de tüm katılımcılar yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve yanıtların tamamı olumlu kategoriye kaymıştır. Çıktı dağılımında 9 katılımcı “Katılıyorum”, 7 katılımcı ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Çıktı sonuçlarında nötr ya da olumsuz yanıt kalmamıştır (0 “Kararsızım”, 0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu durum, hareketlilik sonrasında katılımcıların geri dönüşüm ve atık azaltımı ile ilgili etkinlikleri planlama konusunda tutarlı biçimde daha yüksek bir özgüven bildirdiklerini ve grubun neredeyse yarısının en güçlü olumlu kategoriye yöneldiğini göstermektedir.

Girdi ve çıktı sonuçları karşılaştırıldığında, ölçülebilir ve gerçekçi bir gelişim görülmektedir. Olumlu yanıtlar (“Katılıyorum” + “Kesinlikle katılıyorum”) başlangıçta 9/16 iken, hareketlilik sonrasında 16/16’ya yükselmiştir. Aynı zamanda nötr yanıtların sayısı 6/16’dan 0/16’ya düşmüş, olumsuz yanıtların sayısı ise 1/16’dan 0/16’ya gerilemiştir. Genel olarak bu sonuçlar, hareketliliğin öğrenciler için geri dönüşüm ve atık azaltımı ile ilgili etkinlikleri tasarlama ve uygulama konusunda katılımcıların pratik hazır oluşlarını ve özgüvenlerini güçlendirdiğini desteklemektedir. Bu alan, okul ortamında sürdürülebilirlik eğitiminin temel bileşenlerinden biridir.

Soru 4

Girdi: “Yerel yaban hayatı (flora ve fauna) ile ilgili eğitsel fırsatlar konusunda bilgiliyim.”

Çıktı: “Sürdürülebilirlik odaklı projeler tasarlama ve yürütme becerimin geliştiğini düşünüyorum.”

Girdi anketi sonuçları, hareketlilik öncesinde katılımcıların yerel yaban hayatına (flora ve fauna) ilişkin eğitsel fırsatlar konusundaki aşinalık düzeylerinin genel olarak olumlu olduğunu, ancak grup genelinde tam olarak tutarlı olmadığını göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve bu durum eksiksiz bir başlangıç veri seti sağlamaktadır. Başlangıçta 16 katılımcıdan 9’u “Katılıyorum”, 6’sı “Kararsızım” ve 1’i “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Olumsuz yanıt kaydedilmemiştir (0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”).

Bu dağılım, katılımcıların çoğunun yerel biyolojik çeşitlilikle ilgili öğretim olanaklarına aşina olduğunu hissettiğini, ancak grubun önemli bir bölümünün bu tür fırsatları yapılandırılmış bir eğitsel biçimde tanıma ve kullanma konusunda hâlâ belirsizlik ya da sınırlı özgüven bildirdiğini göstermektedir. Altı adet nötr yanıtın (6/16) bulunması, yaban hayatına yönelik eğitsel içeriğin henüz tüm katılımcılar için günlük öğretim uygulamalarına tam olarak erişilebilir ve sistematik biçimde entegre edilmiş olarak algılanmadığını göstermektedir.

Çıktı anketi sonuçları, özellikle proje temelli uygulamalar açısından hareketliliğin sonunda güçlü bir olumlu gelişim olduğunu ortaya koymaktadır. Tüm katılımcılar çıktı maddesini de yanıtlamıştır (16/16 yanıt). Dağılım tamamen olumlu kategorilere kaymıştır: 9 katılımcı “Katılıyorum”, 7 katılımcı ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiş, nötr ya da olumsuz yanıt kalmamıştır (0 “Kararsızım”, 0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu durum, programın sonunda katılımcıların sürdürülebilirlik odaklı projeler tasarlama ve yürütme becerilerinin geliştiğini tutarlı biçimde algıladıklarını ve grubun neredeyse yarısının en yüksek düzeyde katılım ifade ettiğini (7/16 “Kesinlikle katılıyorum”) göstermektedir.

Girdi ve çıktı sonuçları karşılaştırıldığında, genel gelişim kısmi aşinalıktan daha güçlü bir uygulama hazır oluşuna doğru bir geçiş olarak tanımlanabilir. Başlangıçta yaban hayatına yönelik eğitsel fırsatlara ilişkin algı genel olarak olumlu olsa da, belirsizlik de mevcuttu (6/16 nötr yanıt). Hareketlilik sonrasında bu belirsizlik tamamen ortadan kalkmış ve grup sürdürülebilirlik odaklı proje yürütme becerileri açısından tamamen olumlu sonuçlar ifade etmiştir (16/16 olumlu yanıt). Genel olarak sonuçlar, hareketliliğin katılımcıların doğayla ilişkili eğitsel olanaklara yönelik genel farkındalığın ötesine geçmelerine yardımcı olduğunu ve sürdürülebilirlik konularını kendi okul ortamlarında güvenle yürütülebilecek daha yapılandırılmış, proje temelli eğitsel girişimlere dönüştürme yetkinliklerini güçlendirdiğini göstermektedir.

Soru 5

Girdi: “Çevresel farkındalığı artıran doğa temelli etkinlikler düzenleme konusunda kendime güveniyorum.”

Çıktı: “Doğa temelli bir yaşam tarzını günlük öğretim uygulamalarına nasıl entegre edebileceğimi daha iyi anlıyorum.”

Girdi anketi sonuçları, hareketlilik öncesinde katılımcıların çevresel farkındalığı teşvik eden doğa temelli etkinlikler düzenleme konusundaki özgüvenlerinin genel olarak olumlu olduğunu, ancak grup genelinde yine de belirgin bir belirsizlik düzeyi bulunduğunu göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve bu durum eksiksiz bir başlangıç veri seti sunmaktadır. Hareketliliğin başında 16 katılımcıdan 10’u “Katılıyorum”, 5’i “Kararsızım” ve 1’i “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Olumsuz yanıt kaydedilmemiştir (0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu dağılım, katılımcıların çoğunun doğa temelli etkinlikler düzenleyebileceklerini düşündüğünü, ancak grubun kayda değer bir bölümünün hâlâ yalnızca kısmi bir özgüven ifade ettiğini göstermektedir. Bu durum, önceki deneyimlerdeki farklılıkları, kurumsal olanakları ya da açık hava öğrenme ortamlarına erişimi yansıtmaya olabilir.

Çıktı anketi sonuçları, hareketlilik sonrasında açık bir olumlu gelişim olduğunu göstermektedir. Tüm katılımcılar bu maddeyi de yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve dağılım tamamen olumlu kategorilere kaymıştır. Çıktı sonuçlarında 8 katılımcı “Katılıyorum”, 8 katılımcı ise “Kesinlikle katılıyorum” seçeneğini işaretlemiştir. Nötr ya da olumsuz yanıt bulunmamaktadır (0 “Kararsızım”, 0 “Katılmıyorum”, 0 “Kesinlikle katılmıyorum”). Bu durum, programın sonunda katılımcıların doğa temelli bir yaşam tarzını günlük öğretim uygulamalarına nasıl entegre edebileceklerini daha iyi anladıklarını tutarlı biçimde ifade ettiklerini göstermektedir. Bu bulgu, yalnızca artan bir özgüvene değil, aynı zamanda sürdürülebilirlikle ilişkili açık hava yaklaşımlarının gerçek eğitim ortamlarında uygulanmasına yönelik daha güçlü bir metodolojik açıklığa da işaret etmektedir.

Girdi ve çıktı sonuçları karşılaştırıldığında, gelişimin açıkça ölçülebilir olduğu görülmektedir. Başlangıçta olumlu yanıtlar 11/16 düzeyindeyken (“Katılıyorum” + “Kesinlikle katılıyorum”), 5/16 katılımcı nötr kalmıştır. Hareketlilik sonrasında ise sonuçlar 16/16 olumlu yanıt göstermekte ve “Kesinlikle katılıyorum” yanıtlarının sayısı girdi ölçümünde 1/16 iken çıktı ölçümünde 8/16’ya yükselmektedir. Genel olarak bu sonuçlar, hareketliliğin katılımcıların doğa temelli öğrenmeyi daha tutarlı biçimde uygulamaya yönelik hazır oluşlarını güçlendirdiğini ve kısmi özgüvenden, çevresel farkındalık ile doğa temelli yaşam tarzı unsurlarının günlük öğretim uygulamalarına nasıl entegre edileceğine dair daha güvenli ve daha yapılandırılmış bir anlayışa geçiş sağladığını göstermektedir.

Soru 6

Girdi: “Öğrenciler çevreyle ilgili konulara motive değilse veya ilgi göstermiyorsa ne yapardınız?”

Çıktı: “Hareketlilik sırasında öğrendiğiniz yöntemlerin yüzde kaçını okulunuzda uygulamayı planlıyorsunuz?”

Girdi anketi sonuçları, tüm katılımcıların bu açık uçlu soruyu yanıtladığını göstermektedir (16/16). Bu durum, öğrencilerin çevresel konulara yönelik motivasyonunun, sürdürülebilirlik eğitiminde yaygın biçimde önemli bir zorluk olarak kabul edildiğini doğrulamaktadır. Başlangıçtaki yanıtlar, katılımcıların ilgiyi artırmaya yönelik gerçekçi pedagojik stratejiler önerebildiklerini göstermektedir. Bu stratejiler arasında çevresel konuları öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilişkilendirme, etkileşimli ve uygulamalı etkinlikler kullanma, açık hava öğrenme deneyimleri sunma ve doğa ile sorumluluk duygusu arasında daha kişisel bir bağ kurma yer almaktadır. Genel olarak girdi sonuçları, katılımcıların motivasyon engellerine yabancı olmadıklarını; aksine bu durumu destekleyici rehberlik, anlamlı örnekler ve pratik katılım yoluyla ele alınabilecek bir öğretim sorunu olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.

Çıktı anketi, odak noktasını sınıf içi problem çözmeden uygulama planlamasına ve bunun nicel olarak ifade edilmesine kaydırmaktadır. Çıktı veri setinde de tüm katılımcılar bu soruyu yanıtlamıştır (16/16 yanıt) ve katılımcılar, hareketlilik kapsamında öğrendikleri yöntemlerin ne kadarını okullarında uygulamayı planladıklarına ilişkin yüzdeler bir tahmin sunmuşlardır. Bu soru, yalnızca memnuniyet ya da genel bir katılım ifadesi yerine, uygulanabilirlik ve kurumsal entegrasyon hakkında gerçekçi bir değerlendirme yapmayı gerektirdiği için aktarım potansiyelinin özellikle önemli bir göstergesidir. Katılımcıların 16’sının da niyetlerini yüzde olarak ifade edebilmiş olması, hareketliliğin katılımcıların kendi eğitim ortamlarında uygulanabilir olarak değerlendirebilecekleri açık ve tanımlanabilir yöntemler sunduğunu göstermektedir.

Girdi ve çıktı bakış açıları karşılaştırıldığında, sonuçlar tutarlı bir öğrenme ilerlemesini desteklemektedir. Girdi sorusu, motivasyonla ilgili zorluklara genel katılım stratejileriyle yanıt vermeye yönelik temel bir hazır oluşu göstermektedir. Çıktı sorusu ise, katılımcıların genel niyetlerin ötesine geçerek, hareketlilik sırasında edindikleri yöntemlerin planlanan kullanım düzeyini nicel olarak ifade edebildiklerini ortaya koymaktadır. Bu durum, hareketliliğin katılımcıları yalnızca öğrencileri nasıl motive edecekleri konusunda düşünmeye değil, aynı zamanda sürdürülebilirlikle ilgili etkinliklerin ve çevre dostu uygulamaların okul düzeyindeki rutinlere ve öğretim planlarına gerçekçi biçimde entegre edilebileceği, uygulama odaklı bir bakış açısı geliştirmeye de desteklediğini göstermektedir.

Soru 7

Girdi: “Bir proje sırasında öğrenciler geri dönüşümün önemi konusunda hemfikir olmazsa nasıl hareket edersiniz?”

Çıktı: “Sürdürülebilirlikle ilgili hangi yöntemleri veya etkinlikleri ilk olarak uygulayacaksınız?”

Girdi anketi sonuçları, tüm katılımcıların bu açık uçlu soruya yanıt verdiğini göstermektedir (16/16). Bu durum, öğrenciler arasında geri dönüşümün önemi konusunda görüş ayrılığı yaşanmasının, proje temelli sürdürülebilirlik eğitiminde gerçekçi bir durum olarak kabul edildiğini ortaya koymaktadır. Başlangıçtaki yanıtlar, katılımcıların sınıf içi rehberlik, çatışma yönetimi ve öğrencileri daha bilinçli tartışmalara yönlendirme odaklı yapıcı pedagojik yaklaşımlar önerebildiklerini göstermektedir.

Genel olarak girdi yanıtları, katılımcıların bu tür durumları iletişim temelli stratejilerle ele almaya hazır olduklarını; saygılı diyalogu teşvik ettiklerini, geri dönüşümün çevresel ve toplumsal değerini açıkladıklarını ve öğrencilerin kanıtlar, örnekler ya da gerçek yaşam sonuçları üzerinden ortak bir anlayışa ulaşmalarını desteklediklerini ortaya koymaktadır. Bu durum, hareketlilik öncesinde dahi katılımcıların geri dönüşümü yalnızca teknik bir alışkanlık olarak değil, değer temelli eğitimi, farkındalık oluşturmaya ve yapılandırılmış yansıtmayı gerektiren bir konu olarak ele aldıklarını göstermektedir.

Çıktı anketi, odağı görüş ayrılıklarının yönetilmesinden somut uygulama planlamasına kaydırmaktadır. Çıktı veri setinde de tüm katılımcılar bu soruya yanıt vermiştir (16/16 yanıt) ve sürdürülebilirlikle ilgili hangi yöntemleri veya etkinlikleri ilk olarak uygulamayı planladıklarını belirtmişlerdir. Bu soru, katılımcıların hareketlilik sonrasındaki önceliklerini ortaya koyması ve programın sürdürülebilirlik içeriğini uygulamaya nasıl dönüştürmeyi planladıklarını göstermesi bakımından özellikle önemlidir. Tüm katılımcıların yanıt vermiş olması, hareketlilikten yalnızca genel bir farkındalıkla değil, aynı zamanda açık ve uygulanabilir fikirlerle ayrıldıklarını göstermektedir.

Girdi ve çıktı bakış açıları karşılaştırıldığında, açık bir ilerleme görülmektedir. Girdi sorusu, öğrenciler arasında farklı görüşlerin bulunduğu zorlayıcı bir proje durumunda temel problem çözme becerilerini yansıtmaktadır. Buna karşılık çıktı sorusu, daha güçlü bir uygulama odaklı zihniyeti ortaya koymaktadır: katılımcılar, sınıf içindeki bir zorluğa tepki vermekten, kendi eğitim bağlamlarında ilk olarak uygulamayı planladıkları sürdürülebilirlik yöntemlerini bilinçli biçimde seçmeye geçmektedir. Bu durum, hareketliliğin katılımcıları yalnızca sürdürülebilirlikle ilgili sınıf içi dinamiklerle başa çıkma konusunda değil, aynı zamanda geri dönüşüm ve sorumlu çevresel davranışı planlanan okul uygulamalarının temel unsurları olarak konumlandırılan, sürdürülebilirlik eğitimi yöntemlerini daha yapılandırılmış bir biçimde uygulamaya yönelik bir yaklaşım geliştirme konusunda da desteklediğini göstermektedir.

Soru 8

Girdi: “Sürdürülebilirlikle ilgili konuları öğretirken şu anda karşılaştığınız en büyük zorluk nedir?”

Çıktı: “Hareketlilik mesleki gelişiminize ne ölçüde katkı sağladı?”

Girdi anketi sonuçları, tüm katılımcıların bu açık uçlu soruya yanıt verdiğini göstermektedir (16/16). Bu durum, her bir katılımcının sürdürülebilirlikle ilgili konuları öğretirken karşılaştığı en az bir somut engeli ya da zorluğu tanımlayabildiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgu, katılımcıların günlük öğretim uygulamalarında karşılaştıkları gerçek sınıf içi ve kurumsal zorlukları yansıttığı için, hareketliliğin önemini ve uygunluğunu değerlendirmek açısından güçlü bir başlangıç noktası sunmaktadır. Yanıt oranının tam olması, sürdürülebilirlik eğitiminin marjinal bir konu olarak algılanmadığını; aksine öğretmenlerin, hedefe yönelik destek, pratik çözümler ve uyarlanabilir yöntemler gerektiren, tekrarlayan zorluklarla karşılaştıkları bir alan olarak gördüklerini göstermektedir.

Girdi yanıtları nitel nitelikte olsa da, sürdürülebilirliğin öğretiminin yalnızca müfredat içeriğinden kaynaklanan faktörlerden etkilenmediğini ortaya koymaktadır. Yanıtlar, katılımcıların sürdürülebilirlik eğitimi; öğrenci katılımının sağlanmasının, uygulamaya dönük çalışmaların ve uzun vadeli davranış değişikliğinin gerçekleştirilmesinin zor olabileceği bir alan olarak algıladıklarını göstermektedir. Bu anlamda girdi sorusu, sürdürülebilirlik eğitimi yalnızca bilgi aktarımı olarak değil, tutumları, alışkanlıkları ve anlamlı katılımı içeren sürekli bir pedagojik zorluk olarak çerçevelemektedir. Bu durum özellikle öğretmenlerin sınırlı zamana, sınırlı kaynaklara sahip olduğu ya da öğrencilerin ilgi düzeylerinin farklılık gösterdiği bağlamlarda daha belirgin hâle gelmektedir.

Çıktı anketi, odağı zorluklardan algılanan sonuçlara ve mesleki gelişime kaydırmaktadır. Çıktı veri setinde de tüm katılımcılar bu soruyu yanıtlamıştır (16/16) ve her bir katılımcının hareketliliğin kendi mesleki gelişimine katkısı üzerine düşünme imkânı bulduğunu göstermektedir. Bu durum, programın fark edilir bir öğrenme etkisi yarattığına dair nitel kanıt sunmakta ve katılımcıların, hareketliliğin kendi mesleki gelişimleri açısından ne kadar anlamlı olduğunu değerlendirebilmelerine olanak tanımaktadır. Girdi sorusu hareketlilik öncesindeki ihtiyaçları ve zorlukları yansıtırken, çıktı sorusu katılım sonrasında algılanan ilerlemeyi ortaya koymakta ve hareketlilik deneyimini doğrudan öğretmenlerin sürdürülebilirlik eğitimi alanındaki mesleki gelişimleriyle ilişkilendirmektedir.

Girdi ve çıktı bakış açıları karşılaştırıldığında, tutarlı bir değerlendirme anlatısı ortaya çıkmaktadır. Girdi yanıtları, sürdürülebilirliğin öğretiminde karşılaşılan mevcut en büyük zorlukları ortaya koyarak ihtiyaç temelli bir başlangıç noktası oluştururken; çıktı yanıtları katılımcıların hareketliliği mesleki açıdan faydalı olarak algıladıklarını doğrulamaktadır. Bu iki soru birlikte ele alındığında, hareketliliğin gerçek öğretim zorluklarına yanıt verdiği ve katılımcıların sürdürülebilirlik konularını kendi okullarında daha etkili bir biçimde ele alabilmeleri için mesleki hazır bulunuşlarını, özgüvenlerini ve yöntemsel farkındalıklarını güçlendirdiği sonucunu desteklemektedir.

Soru 9

Girdi: “Romanya’daki hareketlilikten beklentileriniz nelerdir?”

Çıktı: “Hemen uygulayacağınız üç sürdürülebilirlik uygulamasını veya yöntemini listeleyiniz.”

Girdi anketi sonuçları, tüm katılımcıların bu açık uçlu soruyu yanıtladığını göstermektedir (16/16). Bu durum, her bir katılımcının Romanya’daki hareketliliğe açıkça ifade edilmiş beklentilerle ve yüksek düzeyde katılımı başlattığını göstermektedir. Bu başlangıç sorusu, katılımcıların bilgi, yöntem, ilham ve pratik araçlar açısından ne elde etmeyi umduklarını ortaya koyduğu için hareketliliğin etkisini değerlendirmede önemli bir çıkış noktası sunmaktadır. Yanıt oranının tam olması, hareketliliğin daha başlamadan önce bile mesleki açıdan anlamlı ve ilgili olarak algılandığını ve katılımcıların sürdürülebilirlik, doğa temelli eğitim ve çevre dostu uygulamaya dönük öğretim yaklaşımlarıyla ilgili net öğrenme hedeflerine sahip olduklarını göstermektedir.

Çıktı anketi, hareketliliğin somut ve hemen aktarılabilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Çıktı veri setinde de tüm katılımcılar bu soruyu yanıtlamıştır (16/16) ve her bir katılımcı hemen uygulamayı planladığı üç sürdürülebilirlik uygulamasını veya yöntemini listelemiştir. Bu durum, katılımcıların genel değerlendirme yapmak yerine belirli eylemleri tanımlamalarını gerektirdiği için pratik etki açısından güçlü bir göstergedir. Her bir katılımcının üç somut uygulamayı adlandırabilmiş olması, hareketliliğin katılımcıların günlük öğretim uygulamaları ve okul ortamlarıyla doğrudan ilişkilendirebilecekleri somut içerik, gerçekçi fikirler ve uygulanabilir yöntemler sunduğunu göstermektedir.

Girdi ve çıktı bakış açıları karşılaştırıldığında, açık bir ilerleme görülmektedir. Girdi sorusu, hareketliliğin başındaki beklentileri ve mesleki niyetleri yansıtırken; çıktı sorusu, bu beklentilerin programın sonunda somut uygulamalara dönüştüğünü doğrulamaktadır. Bu ilerleme, hareketliliğin yalnızca genel anlamda katılımcıların beklentilerini karşılamakla kalmadığını, aynı zamanda okul rutinlerine, açık hava etkinliklerine ve sürdürülebilirlik odaklı proje çalışmalarına hemen entegre edilebilecek pratik sürdürülebilirlik yöntemleriyle katılımcıları donattığını desteklemektedir. Genel olarak sonuçlar, yüksek bir aktarım potansiyeline işaret etmekte ve hareketliliğin öğrenme hedeflerini gerçek yaşamda eğitimsel uygulamalarla başarıyla ilişkilendirdiğini doğrulamaktadır.

Soru 10

Çıktı: “Programın mesleki ve pedagojik açıdan en büyük başarısı sizce neydi?”

Çıktı anketi sonuçları, tüm katılımcıların bu açık uçlu soruyu yanıtladığını göstermektedir (16/16). Bu durum, her bir katılımcının mesleki ve pedagojik açıdan anlamlı bulduğu en az bir temel kazanımı tanımlayabildiğini ortaya koymaktadır. Bu, yalnızca bir katılım ya da memnuniyet ifadesi değil, yansıtıcı bir değerlendirme gerektirdiği için, etkinin önemli bir göstergesidir. Yanıt oranının tam olması, programın tüm katılımcı grubu için açık ve fark edilebilir çıktılar ürettiğini göstermektedir.

Bu soru nitel nitelikte olup sayısal bir dağılım sunmamakla birlikte, algılanan katma değere ilişkin güçlü kanıtlar sağlamaktadır. Katılımcıların yanıtları, hareketliliğin onları yalnızca sürdürülebilirlikle ilgili bilgi kazanımı açısından değil, aynı zamanda gerçek okul uygulamalarıyla bağlantılı pratik beceriler ve pedagojik özgüvenlerini güçlendirme açısından da desteklediğini göstermektedir.

“Sustainable Living: Steps Forward in Nature” başlıklı hareketlilik bağlamında bu son yansıtıcı soru özellikle önemlidir; çünkü öğretmenlerin programın en önemli katkısını nasıl özetlediklerini ortaya koymaktadır. Bu katkı; doğa temelli öğrenme, sürdürülebilir uygulamalar, proje temelli düşünme ve öğrenci katılımının bütüncül ve tutarlı bir mesleki deneyim içinde bir araya getirilmesi olarak ifade edilmektedir.

Genel olarak, 16 katılımcının tamamının bu son soruyu yanıtlamış olması, değerlendirme anlatısını güçlendirmekte ve hareketliliğin katılımcıların açıkça fark edebildiği ve ifade edebildiği anlamlı öğrenme çıktıları ürettiğini doğrulamaktadır. Bu bulgu, programın yalnızca kısa süreli bir katılım ya da genel bir farkındalık artışı sağlamadığını; aksine, pratik açıdan anlamlı bir mesleki gelişim sunduğu sonucunu desteklemektedir.

Özet

Genel olarak anket sonuçları, hareketliliğin katılımcıların sürdürülebilirlik eğitimini daha uygulamaya dönük ve doğayla bütünleşik bir şekilde sunmaya yönelik hazır bulunuşluklarında açık ve gerçekçi bir iyileşme sağladığını göstermektedir. Likert ölçekli sonuçlar, katılımcıların hareketliliğe özellikle sürdürülebilirlik ilkelerini anlama açısından genel olarak olumlu bir başlangıç düzeyiyle katıldıklarını ortaya koymaktadır. Ancak girdi verileri, uygulamaya dönük hayata geçirme ve etkinlik planlamasıyla bağlantılı konularda nötr yanıtların sık görülmesi nedeniyle, bazı alanlarda özgüvenin tam olarak istikrarlı olmadığını da göstermiştir. Hareketliliğin sonunda ise, beş ölçekli sorunun tamamında sonuçlar güçlü ve tutarlı biçimde olumlu aralığa kaymış, çıktı anketinde nötr ve olumsuz yanıtlar tamamen ortadan kalkmıştır.

Örneğin, ilk girdi sorusu zaten çok güçlü bir başlangıç düzeyine işaret ederken (16/16 olumlu yanıt), sonraki başlangıç maddelerinde konuya bağlı olarak 5/16 ile 6/16 arasında değişen sayıda nötr yanıt bulunması, belirgin bir belirsizlik düzeyini ortaya koymuştur. Hareketlilik sonrasında ise tüm ölçekli çıktı soruları 16/16 olumlu yanıtla ulaşılmış ve “Kesinlikle katılıyorum” yanıtlarının sayısı önemli ölçüde artarak grup genelinde daha yüksek bir özgüven ve daha net bir yeterlik düzeyini göstermiştir. Bu gelişme, katılımcıların yalnızca mevcut sürdürülebilirlik farkındalıklarını pekiştirmekle kalmadıklarını, aynı zamanda açık hava etkinlikleri, geri dönüşüm odaklı öğrenme görevleri ve proje temelli yaklaşımlar yoluyla çevre eğitimini uygulamaya geçirebilecek pratik ve aktarılabilir yöntemler edindiklerini göstermektedir.

Açık uçlu sorular da yüksek düzeyde katılımı ve güçlü bir aktarım potansiyelini ortaya koyarak değerlendirmeyi daha da güçlendirmektedir. Tüm nitel sorular tüm katılımcılar tarafından yanıtlanmıştır (16/16) ve verilen yanıtlar, öğretmenlerin motivasyonla ilgili zorluklar, geri dönüşümle bağlantılı sınıf içi görüş ayrılıkları ve sürdürülebilirlik öğretimindeki daha geniş engeller üzerine düşünebildiklerini göstermektedir. Ayrıca katılımcılar, uygulama niyetlerini yüzdelerle ifade etmiş ve ilk olarak uygulamayı planladıkları sürdürülebilirlikle ilgili yöntemleri belirlemişlerdir; bunlar arasında okullarında hayata geçirmeyi planladıkları üç somut uygulama da yer almaktadır. Son yansıtıcı soru, katılımcıların programın çıktısı olarak anlamlı mesleki ve pedagojik kazanımları belirleyebildiklerini doğrulamaktadır.

Sonuç olarak, 4. hareketlilik öğretmenlerin sürdürülebilirlik eğitimine yönelik daha güçlü, daha özgüvenli ve daha eylem odaklı bir yaklaşım geliştirmelerini başarıyla desteklemiştir. Elde edilen sonuçlar, programın pratik değer sunduğunu, doğa temelli öğretim yeterliklerini güçlendirdiğini ve katılımcıları sürdürülebilir yaşam kavramlarını hem kendi okul uygulamalarına hem de daha geniş eğitim faaliyetlerine aktif biçimde aktarmaya teşvik ettiğini doğrulamaktadır.

